

gyunk rá, mert mindezek mi is vagyunk, az állat az emberben, amely kitörésre vár. De itt nem törnek ki, legalábbis nem fajulnak tettelegességgig, a szavakkal ölnek, hogy saját maguk továbbéljenek.

Rengeteg történet és szó, emberek elveszve a világ nagy kiárusítást kínáló plázájában, fiatalok, akik már mintha mindent megélték volna, pedig nem, vagy ki tudja. Nem könnyű film Fliegauf Benedek filmje, de mindenképpen érdemes megnézni. (És nemcsak azért, mert kis hazánk ezt az alkotást jelölte a jövő évi Oscarra.) Hátha segít abban, hogyan kellene túllépnünk saját biológiai ösztöneinken, s végre mindanyiuinknak társas lényé válnunk.

NEDBÁL MIKLÓS

(Író, rendező: Fliegauf Benedek; operatőr: Lovasi Zoltán; szereplők: Braun Rita, Csonka Barbara, Lipcsei Edit, Kenyeres Bálint)

Libiomfi

A musicaleket szeretem. Leginkább persze a *Táncos a sötétben* címűt, Lars von Triertől. Amelyik azt állítja magáról, hogy musical, de egyáltalán nem az. Melyben a táncos jelenetek és a cukros dallamok hideglelés elmentésben állnak a történettel. A *Libiomfi* is hasonló (sárgaköves) úton jár, de ebben a filmben csak a tánc

marad meg a musical elemei közül tisztán könnyednek; a dalok, ha viccesen hatnak is a filmben, más térben és időben egyáltalán nem voltak, volnának tréfások.

Schultz Sándor *Micimackó* című szövege és színpadi változata néhány éve már elvégezte Milne meséjének – széplelkek számára szentségtörő – újraértelmezését, de nem véletlen, hogy e tabukat döntögető alkotóközösség is ezt a mesét találta alkalmasnak a „dekonstruálásra”. Az esetleges kérdésre, miért pont *Micimackó* története alkalmas az újra- és újraírásra, a *Libiomfi* szereplőválogatós, azaz *castingolós*, viccesen bárgyú jelenete is ad egyféle magyarázatot. Milne könyvében az állatok emberi östípusokat jelenítenek meg, tehát a *fibós*, a színidirektor (Mucsi Zoltán) nem szereplőket keres a *Micimackó* színre viteléhez, hanem embertípusokat, akiknek nem kell eljátszaniuk semmit, csak magukat kell adniuk. De mivel ez egy olyan film, amelyben színészek játszanak nem színészeket, akiknek mégis embertípusokká kell lenniük, visszatérni látszik minden a Százholdas Pagony kerekei, vagyis fái közé.

A (nyelv)játékos cím alapján nyilvánvaló, hogy Szigligeti Ede *Liliomfi* című színműve adja a film másik alaptörténetét, két meghatározó vonatkozással gazdagítva jelentésrétegeit. Egyrészt a színészség mibenlétének kérdését veti fel, melyet a *Libiomfi* több szempontból is vizs-

gál, másrészt a szerelmi szálát is behozza. Így egymásba szerethet Micimackó és Malacka. A cím további eredője egy valós történet. Élt Ózdon egy amatőr színházat vezető férfi, Liebe Attila, aki Sztanyiszlavszkij színészvezetési módszerét a végsőkéig vitte. Fojtogatta a színészeket, a halálközeli élmény elérése érdekében. Az egyik színész belehalt. E döbbenetes történetet filmmé mesélése, és ennek mikéntje jellemzi legerősebben Kálmánchelyi Zoltán és Végh Zsolt alkotását. A valóság tragikumának egyszerre dokumentáló, ugyanakkor groteszkké fikcionáló attitűdje határozza meg legmarkánsabban filmjük szüzségét.

A színészek játéka közül a szakma Mucsi Zoltán alakítását díjazta a legutóbbi filmszemlén, joggal. De Dióssi Gábor vagy a tehetséges Végh Zsolt nem voltak méltatlan partnerei, és hiába végezte el Stefanovics Angéla időközben a hivatalos színészképzőt, továbbra is képes tizenkét éves, kissé terhelt kislányt és egyúttal Malackát is eljátszani. A hivatásos színészek beugrása, elsősorban Kamarás Iváné, feledhetetlen.

Az operatőri munkát dicsérni külön öröm; Dobóczy Balázs egyéni látásmódját és a beidézett filmek elbeszélésmódjának hagyományait ötvözi anélkül, hogy túlon túl avant-

gárd képekkel lehetetlenítené el a történetet.

Szeretem a nemzedéki filmeket is. Különösen a saját nemzedékemét. A rendszerváltás nemzedékéét, amelynek érzékenyebb állampolgárai már tudatuknál voltak akkoriban, és mostanra nőttek bele az előző generációra való reflektálásba, ezzel párhuzamosan pedig saját késő kamaszkoruk feldolgozásába. Ezek a harminc és harmincöt közöttiek élesen éltek meg az elmúlt másfél évtizedet, a legfogékonyabb életkorukban csináltak végig egy nyilvánvaló váltást. Majd az ebből következőket.

A *Libimfi* alkotói már kisfilmjeikben is (*Pesti mese, uristen@menny.hu, A legkisebb film*) a hétköznapi eseményeire reagálnak, rendkívüli érzékenységgel, de kifejezetten kegyetlen képekkel és mondatokkal, átfordítva a kordokumentumokat fikcióvá, így megkímélvén nézőiket attól, hogy filmjeik a tévéhíradó-legfrissebbkiadása hatást váltsák ki. Kis dolgok, kis hírek, kis jelek, apróságok, melyekből összeáll a nagyobb történet, a film, meg az élet, a *vérvalóság*.

PÉCZELY DÓRA

(Rendező: Kálmánchelyi Zoltán, Végh Zsolt; operatőr: Dobóczy Balázs; főszereplők: Mucsi Zoltán, Dióssi Gábor, Végh Zsolt, Stefanovics Angéla, Kálmánchelyi Zoltán)